

STORTINGET

Representantforslag 101 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Arild Hermstad, Ingrid Liland, Oda Indgaard og Julie E. Stuestøl

Dokument 8:101 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Arild Hermstad, Ingrid Liland, Oda Indgaard og Julie E. Stuestøl om norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond

Til Stortinget

Bakgrunn

EUs klimakvotesystem ETS2, som blant annet omfatter utslipp fra transportsektoren og byggsektoren, er ventet å tre i kraft i 2028. Norge implementerte ETS2 i norsk rett gjennom behandlingen av Prop. 104 L (2024–2025) Endringer i klimaloven, jf. Innst. 527 L (2024–2025). I forbindelse med innføring av det nye kvotesystemet som kommer i tillegg til dagens kvotesystem for industri (ETS), har EU etablert et sosialt klimafond.

EUs sosiale klimafond har som formål å dempe potensielt uheldige sosiale konsekvenser av ETS2, blant annet gjennom å gi støtte til lavinntektshusholdninger samt små og mellomstore bedrifter. EUs sosiale klimafond skal bidra til sosial utjevning, redusere energifattigdom og sikre en rettferdig omstilling i tråd med EUs overordnede klimamål. Fondet er forventet å betale ut 86,7 mrd. euro i perioden 2026–2033, ifølge EU-kommisjonen.

Norge har forpliktet seg til å bidra til finansieringen av EUs sosiale klimafond. Ifølge informasjon presentert i Stortingets europautvalg 24. oktober 2023 er Norges bidrag estimert til om lag 5,5 mrd. kroner i perioden 2025–2033.

Rettsakten om opprettelse av EUs sosiale klimafond er vurdert som ikke EØS-relevant, men EU-kommisjonen har likevel invitert Norge og de andre EFTA-statene til å delta i fondet. En forutsetning for deltakelse er utarbeidelsen av en nasjonal handlingsplan som redegjør for hvilke tiltak som skal iverksettes for å støtte grupper som er særlig utsatt for belastningene knyttet til den grønne omstillingen.

Det har lenge vært uklart om regjeringen vil gå inn for at Norge skal delta i EUs sosiale klimafond. I et svar på et skriftlig spørsmål fra Oda Indgaard datert 28. januar 2026, jf. Dokument 15:1238 (2025–2026), skriver klima- og miljøministeren følgende:

«Det er ikke endelig avklart om, og eventuelt på hvilke vilkår, Norge skal delta i EUs sosiale klimafond. Norge er i gang med å vurdere juridiske, økonomiske og administrative konsekvenser av eventuell deltagelse.»

Forslagsstillerne mener at norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond vil være både fornuftig og nødvendig. Deltakelse vil kunne gi tilgang til betydelige økonomiske ressurser som kan bidra til å redusere ulikhet, styrke sosial inkludering og sikre bred legitimitet for klimapolitikken. Forslagsstillerne finner det merkelig at regjeringen ikke har vært mer aktiv for å sikre norsk deltakelse i fondet, all den tid Norge er med på å finansiere fondet gjennom deltakelse i ETS2, og all den tid Arbeiderpartiet har programfestet at partiet vil føre en rettferdig klimapolitikk.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om deltakelse i EUs sosiale klimafond.
2. Stortinget ber regjeringen ved norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond utarbeide en nasjonal handlingsplan for bruk av midler fra fondet, i tråd med fondets forordning og krav.
3. Stortinget ber regjeringen ved norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond rapportere årlig til Stortinget om fremdrift i gjennomføringen av en nasjonal handlingsplan for bruk av midler fra fondet og om disponeringen av midler fra fondet.

29. januar 2026

Frøya Skjold Sjursæther

Arild Hermstad

Ingrid Liland

Oda Indgaard

Julie E. Stuestøl